

รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

โรงพยาบาลแม่ลาว

อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงใหม่

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ มีระบบ มาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ซึ่งเป็นกลไกภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัด/กำกับ ทั้งหน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงคุณภาพ (Corruption Risk Assessment) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ และเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ สามารถนำมาตรการในการป้องกันการทุจริต (Corruption Risk Control) ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐลดลง ประชาชน และชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยสูงขึ้นต่อไป

ต่อมา ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้หยิบยกเรื่องมื่อดังกล่าวมาขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ตัวชี้วัดที่ ๗ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เปิดเผยแพร่การดำเนินการของหน่วยงาน เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในหน่วยงาน การจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตในหน่วยงาน โดยการกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานอย่างเป็นระบบ และการให้องค์ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน เพื่อเป็นการปลูกฝังและปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้มีความตระหนักและมีจิตสำนึกได้ โรงพยาบาลแม่ลาว โดยกลุ่มงานบริหารทั่วไป ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงทุจริต เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
ส่วนที่ ๒	๓
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๑ กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๓
๒.๒ กรอบแนวคิดการควบคุมภายใน	๔
ส่วนที่ ๓	๖
การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต	๖
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน	๗
ส่วนที่ ๔	๑๖
ผลการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต	๑๖

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงพยาบาลแม่ลาว จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลแม่ลาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

สามารถจำแนก...

สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในของ องค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่ สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นต้น เนื่องจากการขาดการจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัยคือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการ เปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้ง นี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นสามารถกำหนดมาตรการสำคัญ เร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำ ผิดวินัย ของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญ เร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ(Agenda Based) อีกด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ส่วนที่ ๒

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันใน ระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มี การทุจริต มาตราฐาน COSO ๒๐๑๓ เป็นการควบคุมภายใน ตามแนวทางใหม่ ทำให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในที่ใช้งานอยู่ทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม แต่ละ องค์ประกอบต้องทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการตั้งแต่ต้นจนจบ หากมีประเด็นที่ยังอ่อนแอ เป็นจุดอ่อน หรือไม่เพียงพอ จะต้องรายงานและป้อนกลับถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขทันทีในกรอบเวลาที่ เหมาะสม

สิ่งที่เป็ความเชื่อของ COSO ๒๐๑๓ คือ การเปลี่ยนแปลงของระบบควบคุมภายใน ควรจะ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของธุรกิจ หรือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการ เปลี่ยนแปลงกระบวนการดำเนินงานที่เคยดำเนินงานเองสู่การว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการ แทนซึ่ง ต้องทำให้ขยายการกำกับควบคุมออกไปสู่บุคลากรผู้ให้บริการภายนอก ดำเนินการแทนซึ่งต้องทำให้ ขยายการ กำกับควบคุมออกไปสู่บุคลากรผู้ให้บริการภายนอกด้วยการปรับกรอบแนวทางการควบคุมภายใน จาก COSO ๑๙๙๒ สู่ COSO ๒๐๑๓ จึงทำให้

- (๑) กิจกรรมต่างๆ มีการทบทวนระดับกลยุทธ์ว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นการปรับปรุง ประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในหรือไม่
- (๒) ทำให้กิจกรรมมีโอกาสในการบูรณาการและเชื่อมโยงหน้าที่ในการค้นหาความเสี่ยงและการ กำกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (Compliance) ให้แทรกแซงในระหว่างการดำเนินการธุรกรรม กิจกรรม ให้ชัดเจนขึ้น
- (๓) ทำให้กิจกรรมต้องมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในต้องทำให้ ๑. มีอยู่ ๒. ปฏิบัติได้จริง ในการทำหน้าที่กำกับภาระงานต่างๆภายในกิจการ

๒.๒ กรอบแนวคิดการควบคุมภายใน

สภาพแวดล้อม	๑. องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
	๒. คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
	๓. คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจสั่งการชัดเจน
	๔. องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
	๕. องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน
การประเมินความเสี่ยง	๖. กำหนดเป้าหมายชัดเจน
	๗. ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
	๘. พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
	๙. ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน
กิจกรรมการควบคุม	๑๐. ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
	๑๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
	๑๒. ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้
สารสนเทศและการสื่อสาร	๑๓. องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
	๑๔. มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้ควบคุมภายในดำเนินการต่อไปได้
	๑๕. มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน
กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล	๑๖. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
	๑๗. ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์กรประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้องมีอยู่จริงและปฏิบัติได้ อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กันจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะเน้นมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๔ ในการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตเป็นหลัก

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๕. การจัดทำรายงานการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานแผนการบริหารความเสี่ยง

รูปแบบของการทุจริต...

รูปแบบของการทุจริตที่สามารถนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถแบ่งได้ ๙ รูปแบบ ดังนี้

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) คือการรับสินบน รับของขวัญ หรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสม และมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เช่น หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากนักธุรกิจ หรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน การใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นตอบแทน

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) คือ สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้ หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดิน ของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-Employment) คือ การไปทำงานหลังออกจากงานเดิม โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or Moonlighting) คือ การเป็นที่ปรึกษา และการจ้างงานให้แก่ตนเอง รวมถึงการใช้ตำแหน่ง สถานภาพการทำงานสาธารณะในการเข้าไปเป็นนายจ้างของภาคเอกชน หรือเป็นเจ้าของเอง นอกจากนี้ยังรวมถึงการใช้เวลา และเครื่องมือของรัฐ ในการทำงานพิเศษภายนอกที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานด้วย

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) คือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็นในข้อมูลลับของทางราชการแล้วนำข้อมูลไปเปิดเผย เพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์ อื่น ๆ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพวกพ้องในการแสวงหาผลประโยชน์จากข้อมูลนั้นๆ

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ ของสำนักงานไปใช้เพื่องานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

ส่วนที่ ๓
การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต
โรงพยาบาลแม่ลาว

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตของโรงพยาบาลแม่ลาว ได้กำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนกระบวนงานที่จะเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตาม อำนาจหน้าที่ของโรงพยาบาลแม่ลาว จำนวน ๗ กระบวนงาน ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ (๕) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุอุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว (๖) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาเกินความจำเป็น (๗) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการสั่งซื้อยาเกินความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดทุจริตสูงจำนวน ๘ ขั้นตอน ใน ๙ ขั้นตอน กำหนดขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยงเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุน

สำหรับขั้นตอนที่ ๙ นี้เป็นการจัดทำบรรยายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตจะรายงานในไตรมาสที่ ๔

โรงพยาบาลแม่ลาว ได้พิจารณาเลือกประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งจะดำเนินการรายงานภายหลังจากการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงาน ด้านภารกิจสนับสนุน โดยได้นำประเด็นความเสี่ยง จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจาก ภาระงานด้านภารกิจด้านสนับสนุน จำนวน ๕ กระบวนงาน และได้นำความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมาทำการพิจารณา และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพิ่มอีก ๒ กระบวนงาน ซึ่งเป็นกระบวนงานที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของทางราชการโดยมีความเสี่ยง ดังนี้

- (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา
- (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
- (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ
- (๕) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว
- (๖) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาเกินความจำเป็น
- (๗) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการสั่งซื้อยาเกิน ความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย

ขั้นตอนการประเมิน...

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ (Know factor และ Unknown Factors)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	<p>ความเสี่ยงการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ</p> <p>กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ</p> <p>ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	✓	
๒	<p>กระบวนการงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา</p> <p>ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่าย ค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสเสี่ยงในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้ง และไม่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใส เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	✓	
๓	<p>กระบวนการงานการเบิกจ่ายค่าตอบแทน</p> <p>ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๓.๑ การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และวันหยุดราชการ ไม่ได้ทำบันทึกเพื่อชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นในการขอปฏิบัติงานดังกล่าว อาจทำให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่สมเหตุสมผล และการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนตามความจริง</p> <p>๓.๒ เบิกค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓.๓ เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	✓	

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ (Know factor และ Unknown Factors) (ต่อ)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๔	<p>ความเสี่ยงการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ</p> <p>กระบวนการใช้รถราชการ</p> <p>ขั้นตอน ที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๔.๑ การขอใช้รถราชการ ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๔.๒ ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๔.๓ ผู้ใช้รถราชการ นำน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหลือนำไปใส่ถัง หรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ</p> <p>๔.๔ การใช้เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนบุคคลและรถรับรอง ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บรักษาการซ่อมบำรุง รถส่วนบุคคลและรถรับรอง พ.ศ.๒๕๒๖</p>	✓	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	<p>กระบวนการด้านการจัดหาพัสดุ</p> <p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อจัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	✓	✓		
๒	<p>กระบวนการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา</p> <p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่าย ค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสรู้อยู่ในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้ง และที่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	✓			

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ (ต่อ)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓	<p>กระบวนการงานการเบิกจ่ายค่าตอบแทน</p> <p>๓.๑ การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และวันหยุดราชการ ไม่ได้ทำบันทึกเพื่อชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นในการขอปฏิบัติงานดังกล่าว อาจทำให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่สมเหตุสมผล และการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับความจำเป็น เร่งด่วนตามความจริง</p> <p>๓.๒ เบิกค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว และหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓.๓ เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>			
๔	<p>กระบวนการความเสี่ยงด้านการใช้รถทางราชการ</p> <p>๔.๑ การขอใช้รถราชการ ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๔.๒ ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๔.๓ ผู้ใช้รถราชการ นำน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหลือนำไปใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ</p> <p>๔.๔ การใช้เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้การเก็บรักษาการซ่อมบำรุงรถส่วนกลางและรถรับรอง พ.ศ.๒๕๒๖</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>		

หมายเหตุ

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
๑	<p>กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ</p> <p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	<p>๓</p> <p>๒</p>	<p>๓</p> <p>๓</p>	<p>๙</p> <p>๖</p>
๒	<p>กระบวนการงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา</p> <p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่ายค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสรisk ในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเอง ได้ทั้งที่ตั้ง และไม่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๒</p> <p>๒</p>	<p>๓</p> <p>๓</p>	<p>๖</p> <p>๖</p>

**แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ**

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ ๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสียหายเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ ๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ		๒ ๒
๒	กระบวนการงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา ๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่ายค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสเสี่ยงในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้ง และไม่ตั้งใจ ๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓ ๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		×	×
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		×	×
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		×	×
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		×	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	×	×	

ขั้นตอนที่ ๔...

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
<p>กระบวนการด้านการจัดหาพัสดุ</p> <p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จาก คู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	<p>ดี</p> <p>ดี</p>	<p></p> <p>✓</p>	<p>✓</p> <p></p>	<p></p> <p></p>
<p>กระบวนการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา</p> <p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่าย ค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงิน การคลังอาจมีโอกาสร้อยในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้ง และไม่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็นทำให้ การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่ เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ดี</p> <p>ดี</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p></p> <p></p>	<p></p> <p></p>

หมายเหตุ : เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายรับรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบหมายผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงภารกิจสนับสนุนด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ
โรงพยาบาลแม่ลาว

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
	<p>กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ</p> <p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	<p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑.๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑.๓) กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวเองและผู้อื่นไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) หากพบว่ามีกรณีกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>
	<p>กระบวนการงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา</p> <p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่ายค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสรisk ในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้ง และไม่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝงหรือที่เกินจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑) เจ้าหน้าที่รัฐต้องปฏิบัติตาม (๑.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง (๑.๒) พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ (๑.๓) กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนของตัวเองและผู้อื่นไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย</p> <p>๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>๔) หากพบว่ามีกรณีกระทำผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>

ขั้นตอนที่ ๖...

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ตารางที่ ๒ รายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงภารกิจสนับสนุนด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐหน่วยงาน

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ	<p>๑.๑ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุโดยตรง อาจจะทำให้การจัดซื้อไม่ถูกต้องตามระเบียบ</p> <p>๑.๒ การรับของขวัญหรือสินน้ำใจในโอกาสต่าง ๆ จากคู่สัญญาหรือบุคคลของส่วนราชการ</p>	✓	✓	
๒	กระบวนการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา	<p>๒.๑ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : การเบิก - การจ่ายค่าอาหารกรณีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสรู้อยู่ในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้งและไม่ตั้งใจ</p> <p>๒.๒ จัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ประชุม และสัมมนา ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่คุ้มค่า ไม่โปร่งใสเป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	✓		

หมายเหตุ : สีแดง หมายถึง เกินกว่าการยอมรับ

สีเหลือง หมายถึง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้

สีเขียว หมายถึง ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ จัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ความมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
-	-

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ความมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
- กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ	- สร้างเครือข่ายพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาในกรณีการจัดทำจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการการป้องกันการทุจริต (เพิ่มเติม)
- กระบวนการความเสี่ยงด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน - กระบวนการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา - กระบวนการความเสี่ยงด้านการใช้รถทางราชการ	- เสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อ ป้องกันการ ทุจริต - ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร เพื่อเสริมสร้าง วัฒนธรรม องค์กรสุจริต - การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน สำหรับผู้บริหาร และ บุคลากรในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง

คณะทำงาน ฯ จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลแม่ลาว ที่มีสถานะเป็นสีแดง (เกินกว่าการยอมรับได้ และต้องกำหนดกิจกรรม เพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง) เพื่อควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลแม่ลาว

ตารางที่ / รายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑		กระบวนการงานด้านการจัดหาพัสดุ	
๒	กระบวนการงานการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา		
๓	กระบวนการความเสี่ยงด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน		
๔	กระบวนการความเสี่ยงด้านการใช้รถทางราชการ		

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่...๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗	
หน่วยงานที่ประเมิน...โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง...แผนบริหารความเสี่ยงการกักสนับสนุนด้านการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ	
โอกาส/ความเสี่ยง มีโอกาสที่ผู้จัดทำงานด้านการจัดหาพัสดุ, การจัดทำโครงการฝึกอบรม, ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา, การเบิกจ่ายค่าตอบแทน, การใช้รถทางราชการ อาจจะทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	- เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา - ปลูกฝัง สร้างวัฒนธรรมองค์กรแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อไม่ก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการ - หากพบว่ามีกรกระทำผิดความผิด จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียดและอาญา อย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้เป็นที่เยี่ยงอย่างแก่เจ้าหน้าที่อื่น

บทที่ ๔**ผลการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต****ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต**

- ปลุกฝังจิตสำนึกให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ต่อต้านการทุจริต แก่ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลแม่ลาว

- มีการวางมาตรการป้องกันการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และประสิทธิภาพแก่บุคลากรในหน่วยงาน

- เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพและมุ่งสู่องค์กรปลอดการทุจริต

ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

- ไม่มี

จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานข้างต้น โรงพยาบาลแม่ลาว จึงดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยกำหนดมาตรการกลไกในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลแม่ลาว สามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD Risk-Assessments ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. ๒๕๕๙. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการไทยให้เป็นรูปธรรม. สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ๒๕๖๐ ผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย (Corruption Situation Index : CSI). ธันวาคม ๒๕๖๐